

Asia T-56/99

Marlines SA
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Kilpailu — EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta
(josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta) — Hintojen vahvistaminen —
Todisteet osallistumisesta sopimukseen — Kesto —
Tosiseikkoja koskeva arviointivirhe

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (viides jaosto)
11.12.2003 II - 5228

Tuomion tiivistelmä

- 1. Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yritysten väliset sopimukset — Käsite (EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta (josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta))*

II - 5225

2. *Kilpailu — Yhteisön säännöt — Yritykset — Perustamissopimuksen 85 tai 86 artiklan (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) rikkomiset — Näyttö — Kolmansien välinen kirjeenvaihto*
(EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artikla (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla))
3. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yritysten väliset sopimukset — Näyttö yrityksen osallistumisesta — Muiden yritysten näkemys sen merkityksellisyydestä yhteisen kannan määrittelyssä*
(EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta (josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta))
4. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yrityksen käsite — Taloudellinen kokonaisuus — Vastuu rikkomisista*
(EY:n perustamissopimuksen 85 artikla (josta on tullut EY 81 artikla))
5. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Osallistuminen yritysten kokouksiin, joilla on kilpailunvastainen tarkoitus — Seikka, jonka perusteella voidaan päätellä, että yritys on osallistunut päätettyyn yritysten väliseen järjestelyyn, jos se ei ole vastustanut kokouksessa tehtyjä päätöksiä*
(EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta (josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta))

1. Perusteeksi sille, että sopimuksen katsotaan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa (josta on tullut EY 81 artiklan 1 kohta) tarkoitetulla tavalla olevan olemassa, riittää, että mukana olevat yritykset ovat ilmaisseet yhteisen tahtonsa käyttäytyä markkinoilla tietyllä tavalla. Tällaisen sopimuksen ei tarvitse välttämättä noudattaa tiettyä muotoa, kirjallista tai suullista, eikä sen tarvitse olla määrättyjen sääntöjen alainen. Tässä suhteessa sopimuksesta ilmoittaminen osapuolille ja sen hiljainen hyväksyminen ovat seikoja, jotka riittävät osoittamaan perustamissopimuksen 85 artiklan vastaisen sopimuksen olemassaolon. Sopimuksen hiljaistakin hyväksymistä voidaan, kun irtisanoutumista sen kohteesta ei ole esitetty, pitää kielletyn sopimuksen

hyväksymisenä ja osallistumisena siihen.

(ks. 20, 21 ja 30 kohta)

2. Komissio voi pitää todisteena yrityksen kilpailusääntöjen vastaisesta menettelystä kolmansien välistä kirjeenvaihtoa; tästä seuraa, että se, että rikkomisesta moitittu yritys ei ole asiakirjan vastaanottaja, ei itsessään poista tältä asiakirjalta kaikkea todistusvoimaa. Lisäksi

se, että yritystä ei ole mainittu jossakin sitä vastaan puhuvassa asiakirjassa, ei ole todiste siitä, että se ei olisi osallistunut kartelliin, jos muut asiakirjat todistavat tai vahvistavat tämän, eikä maininnan puuttuminen saata uuteen valoon komission käyttämiä asiakirjatodisteita, jotka osoittavat sen osallistumisen kartelliin. Lopulta se, että rikkomisesta moitittua yritystä vastaan puhuvia asiakirjoja ei löydetty sen tiloista, ei aseta kyseenalaiseksi niiden todistusvoimaa.

(ks. 46 ja 57 kohta)

3. Se, että yrityksen kumppanit ovat pitäneet sitä yrityksenä, jonka mielipide oli tiedettävä, ennen kuin yhteinen kanta voitiin määritellä, on yksi seikoista, jotka ovat omiaan osoittamaan yrityksen osallistumisen kilpailusääntöjen vastaiseen sopimukseen.

(ks. 59 kohta)

4. Jos välittäjä toimii päämiehensä hyväksi, sitä voidaan perustamissopimuksen 85 artiklaa (josta on tullut EY 81 artikla) sovellettaessa pääsääntöisesti pitää päämiehen yritykseen kuuluvana apuorganisaationa ja velvoitetuna noudattamaan päämiehen ohjeita ja se muodostaa näin tämän yrityksen kanssa yhden taloudellisen yksikön, samoin kuin työsuhteessa oleva työn tekijä.

(ks. 60 kohta)

5. Komissio ei kuitenkaan ole velvollinen näyttääkseen toteen kartellin olemassaolon ottamaan huomioon riidanalaisen sopimuksen tosiasiallisia vaikutuksia silloin, kuin sopimuksen tarkoituksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen. Se, että yritys ei mukaudu siihen, mitä kokouksissa, joihin se on osallistunut ja joilla on selvästi kilpailunvastainen tarkoitus, on sovittu, ei estä sitä, etteikö yritys olisi täysin vastuussa osallistumisestaan kartelliin, jos se ei ole julkisesti sanoutunut irti siitä, mitä kokouksissa on sovittu.

(ks. 61 kohta)